

Pod nazivom „Rak jetre – tihi ubojica“ održan četvrti MedTalk

OBJAVA ZA MEDIJE

Svaki drugi oboljeli neće živjeti dulje od jedne godine!

- Rak jetre je 6. najčešća vrsta raka na svijetu i 4. vodeći uzrok smrti povezane s rakom, a u prosjeku u Hrvatskoj godišnje oboli oko 480 osoba
- Hepatocelularni karcinom (HCC) predstavlja gotovo 90% svih slučajeva primarnog raka jetre, a 50% oboljelih od uznapredovanog hepatocelularnog karcinoma (HCC) neće živjeti dulje od jedne godine

MedTalk - društveno odgovorna inicijativa u organizaciji Roche Hrvatska, pokrenuta je s ciljem poticanja dijaloga, razmjene mišljenja i suradnje među različitim dionicima u javno-zdravstvenom sustavu, koji otvara aktualna pitanja iz područja zdravstva i potiče sve javnosti na unapređenje kvalitete sustava

28. listopada, 2020., povodom Mjeseca borbe protiv raka jetre, Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“ bilo je domaćin četvrtog MedTalk-a, pod nazivom „Rak jetre – tihi ubojica“, koji se organizirao virtualno, a zabilježio je dosad najveću zainteresiranost i posjećenost od skoro 300 sudionika.

Tijekom panel diskusije govorilo se o hepatocelularnom karcinomu (HCC), koji predstavlja otprilike 90% svih slučajeva primarnog raka jetre, a koji je u porastu i u Hrvatskoj s prosječno 480 oboljelih na godišnjoj razini. Gotovo 50% bolesnika s uznapredovanim HCC-om neće živjeti dulje od godine dana nakon postavljanja dijagnoze. Razlog ovako visoke smrtnosti uglavnom je u tome što se HCC kod većine pacijenata otkrije tek u kasnoj fazi jer oboljeli često nemaju znakova bolesti sve do uznapredovanog stadija, kada, nerijetko, liječenje više nije moguće već preostaje samo palijativna skrb.

O samoj bolesti, faktorima rizika, znakovima bolesti, koje ipak neki oboljeli primijete te važnosti što ranijeg otkrivanja, razgovarali su sljedeći govornici:

- dr. sc. Mario Šekerija - voditelj Registra za rak RH i voditelj Odjela za maligne bolesti HZZJZ-o
- prof. dr. sc. Tajana Filipec Kanižaj - pročelnica Zavoda za gastroenterologiju, Klinike za unutarnje bolesti KB Merkur
- prof. dr. sc. Sanja Musić Milanović – voditeljica Službe za promicanje zdravlja HZZJZ-o
- prof. dr. sc. Neven Ljubičić - predsjednik Hrvatskog gastroenterološkog društva
- dr. med. Nataša Ban Toskić - predsjednica KoHOM-a
- prof. dr. sc. Stjepko Pleština – predsjednik Hrvatskog društva za internističku onkologiju i predstojnik Klinike za onkologiju KBC-a Zagreb
- mr. sc. Tatjana Reić – predsjednica Hrvatskog društva za bolesti jetre „Hepatos“

Poznata hrvatska zdravstvena novinarka **Goranka Jureško** moderirala je diskusiju u kojoj su kao sudionici prisustvovali članovi Društva „Hepatos“ i drugih organizacija oboljelih, KOHOM-a, Hrvatskog gastroenterološkog društva, Hrvatskog društva za internističku onkologiju, Studentskog zbora Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te Međunarodne udruge studenata medicine Hrvatska (CroMSIC).

Kroz panel diskusiju uvaženi stručnjaci prezentirali su rezultate trenutnog stanja iz prakse, podijelili svoja znanja i savjete te sagledali kako trenutna COVID-19 situacija utječe na daljnje korake vezane uz HCC. (za više detalja molim vidjeti Dodatak 1.)

Tako je u ime domaćina skup otvorila **mr.sc. Tatjana Reić** ističući važnost ove teme za oboljele posebice kada je u pitanju visoka, najčešće neopravdana, stigmatiziranost jer se bolesti jetre najčešće izjednačuju s društveno neprihvatljivim i visoko rizičnim ponašanjima, dok je **dr.sc. Mario Šekerija** iznio epidemiološke podatke iz Registra za rak RH a koji ukazuju na činjenicu da je u Registru trenutno preko 50% bolesnika s rakom jetre nepoznatog stadija bolesti.

Prof. Tajana Filipec Kanižaj naglasila je kako je nealkoholna masna bolest jetre relativno zanemaren faktor rizika za koji se predviđa da će u budućnosti postati vodeći uzrok HCC-a stoga u Hrvatskoj, za sada, postoje 2 Ambulante za nealkoholnu masnu bolest jetre s oko 5.000 pacijenata, a **prof. Sanja Musić Milanović** istaknula je nezdravu prehranu s visokim udjelom šećera i masti te debljinu kao jedne od glavnih uzročnika nealkoholne masne bolesti jetre a posljedično tome i hepatocelularnog karcinoma.

Prof. Neven Ljubičić osvrnuo se na važnost praćenja bolesnika, koji su pod rizikom za razvoj ciroze, a posljedično i za razvoj HCC-a te mogućnosti, prednosti ali i nedostatke metoda za bolji probir, a **dr. Nataša Ban Toskić** ukazala je na ulogu liječnika obiteljske medicine u prevenciji rizičnih ponašanja te u ranom prepoznavanju i dijagnosticiranju bolest.

S metodama liječenja i važnosti multidisciplinarnog pristupa upoznao nas je **prof. Stjepko Pleština** navodeći: „Ako je igdje bitna multidisciplinarnost to je u bolesnika sa HCC-om, jer on nije samo zloćudna bolest već najčešće nastaje na prethodno oboljeloj jetri, što nama često ograničava mogućnosti liječenja. Prevencija i rano otkrivanje su temelj jer mogu ponuditi potencijalno izlječenje, dok optimalno i pravovremeno liječenje mogu utjecati na produljenje i na kvalitetu života naših bolesnika. Duboko sam uvjeren da je ekonomski opravdano uložiti u preventivne, screening programe za cijeli zdravstveni sustav.“

Sa svrhom što bolje informiranosti šire javnosti o važnosti ranog otkrivanja i redovitog praćenja bolesnika koji imaju predisponirajuće čimbenike za razvoj kroničnih bolesti jetre, a posljedično tome i za razvoj HCC-a, okupljeni su donijeli **zaključke i preporuke** kako slijedi:

1. Hepatocelularni karcinom, jedan od vodećih uzroka smrti povezane s rakom, posljednjih je godina u porastu.
2. Od ove agresivne vrste raka s ograničenim mogućnostima liječenja, u Hrvatskoj godišnje oboli oko 480 osoba.
3. Osim zloupotrebe alkohola, hepatitis B i C te nealkoholna masna bolest jetre spadaju u jedne od glavnih čimbenika rizika.
4. Predviđa se da će nealkoholna masna bolest jetre, trenutno zanemarena, u budućnosti postati vodeći uzrok razvoja hepatocelularnog karcinoma.
5. Pretilost, koja počinje još u djetinjstvu, zajedno sa lošim prehrambenim navikama i neredovitim tjelesnom aktivnošću je važan rizični čimbenik za razvoj nealkoholne masne bolesti jetre, posljedično odgovorne za razvoj hepatocelularnog karcinoma.
6. Liječnici obiteljske medicine imaju važnu ulogu u edukaciji i praćenju bolesnika sa kroničnim bolestima jetre, koji su pod rizikom za razvoj ciroze i posljedično hepatocelularnog karcinoma.
7. Sustavno praćenje bolesnika i rano otkrivanje hepatocelularnog karcinoma su ključni za uspješne ishode liječenja tih bolesnika.
8. Oboljeli od hepatocelularnog karcinoma često nemaju znakove bolesti sve do uznapredovalog stadija, kada liječenje više nije moguće, već preostaje samo palijativna skrb i liječenje.
9. Ambulante za nealkoholnu masnu bolest jetre KB Merkur i KBC Rijeka imaju otvorene komunikacijske kanale s liječnicima obiteljske medicine i omogućuju redovito praćenje rizičnih bolesnika te rano otkrivanje hepatocelularnog karcinoma pomoću neinvazivnih metoda.
10. Ambulante za nealkoholnu masnu bolest jetre potrebno je organizirati i u drugim ustanovama.

Za sve dodatne informacije možete se obratiti na niže navedene kontakte za medije:

Ana Husnjak
Medical Manager
Roche Hrvatska
M: 098 430 223
ana.husnjak@roche.com

Tatjana Reić
Predsjednica,
Hrvatsko društvo za bolesti jetre „Hepatos“
M: 098 9032 487
tatjana@hepatos.hr